

Obsah

1 Úvod do pečovatelství	11
1.1 Charakteristika a cíle pečovatelství	11
1.1.1 Hlavní cíle pečovatelství	11
1.1.2 Charakteristické rysy pečovatelství	12
1.1.3 Uplatnění pečovatele	12
1.1.4 Kompetence pečovatele	13
1.2 Nárys vývoje pečovatelství	14
1.2.1 Pečování ve středověku	14
1.2.2 Války a vývoj péče o raněné a nemocné	16
1.2.3 Vývoj ošetřovatelského a sociálního školství	17
1.2.4 Alice Masaryková	20
1.3 Samostudium	21
Kontrolní otázky, cvičení	21
2 Etika v práci pečovatele	22
2.1 Etika, etické normy pečovatele	22
2.1.1 Etika a pečovatelství	23
2.1.2 Etické normy v práci pečovatele	24
2.2 Osobnost pečovatele	26
2.2.1 Charakteristika zralé osobnosti	26
2.2.2 Předpoklady k práci pečovatele	27
2.3 Samostudium	27
Kontrolní otázky, cvičení	28
3 Ošetřovatelský proces a potřeby nemocných	29
3.1 Charakteristika a fáze ošetřovatelského procesu	29
3.1.1 Charakteristika ošetřovatelského procesu	29
3.1.2 Fáze ošetřovatelského procesu	30
3.2 Ošetřovatelská a sociální dokumentace	33
3.3 Potřeby nemocných	33
3.4 Samostudium	38
Kontrolní otázky, cvičení	38
4 Obvazová technika	40
4.1 Dělení obvazů podle materiálu	40
4.1.1 Šátkové obvazy	41

4.1.2	Obinadlové obvazy	42
4.1.3	Obvazy z pružných hmot	48
4.2	Samostudium	48
	Kontrolní otázky, cvičení	50
5	Nozokomiální nákazy a jejich prevence	51
5.1	Nozokomiální nákazy	51
5.1.1	Dělení nozokomiálních nákaz	51
5.1.2	Proces šíření nozokomiálních nákaz	53
5.2	Prevence nozokomiálních nákaz	54
5.2.1	Úklid	55
5.2.2	Mytí a praní	55
5.2.3	Péče o ruce pečovatele	56
5.2.4	Dezinfekce	59
5.2.5	Sterilizace	65
5.3	Samostudium	68
	Kontrolní otázky, cvičení	68
6	Sledování fyziologických funkcí	70
6.1	Sledování tělesné teploty	70
6.1.1	Faktory ovlivňující tělesnou teplotu	71
6.1.2	Hodnoty tělesné teploty	72
6.1.3	Příznaky změněné tělesné teploty	73
6.1.4	Měření tělesné teploty	74
6.1.5	Samostudium	79
	Kontrolní otázky, cvičení	79
6.2	Sledování pulzu	80
6.2.1	Hodnocení pulzu	80
6.2.2	Místa měření pulzu	82
6.2.3	Postup při měření pulzu	84
6.2.4	Samostudium	84
	Kontrolní otázky, cvičení	85
6.3	Sledování krevního tlaku	85
6.3.1	Faktory ovlivňující krevní tlak	85
6.3.2	Hodnocení krevního tlaku	86
6.3.3	Měření krevního tlaku	87
6.3.4	Místa a metody měření krevního tlaku	89
6.3.5	Zásady měření krevního tlaku	89
6.3.6	Chyby při měření krevního tlaku	91
6.3.7	Samostudium	91

Kontrolní otázky, cvičení	91
6.4 Sledování dechu	92
6.4.1 Faktory ovlivňující dýchání	92
6.4.2 Hodnocení dechu	93
6.4.3 Postup při měření dechu	94
6.4.4 Samostudium	95
Kontrolní otázky, cvičení	95
7 Péče o základní potřeby klientů	96
7.1 Péče o lůžko klienta	96
7.1.1 Typy lůžek	96
7.1.2 Pomocná zařízení a pomůcky lůžka	98
7.1.3 Úprava prázdného lůžka	100
7.1.4 Úprava lůžka s klientem	102
7.1.5 Samostudium	102
Kontrolní otázky, cvičení	103
7.2 Péče o osobní hygienu dospělých	103
7.2.1 Význam hygienické péče pro klienta	104
7.2.2 Zásady při zajištění hygieny	104
7.2.3 Posouzení hygienické péče	105
7.2.4 Hygienická péče u chodícího klienta	106
7.2.5 Hygienická péče u částečně soběstačného klienta	107
7.2.6 Hygienická péče u imobilního klienta	107
7.2.7 Samostudium	115
Kontrolní otázky, cvičení	116
7.3 Péče o osobní hygienu kojenců a batolat	117
7.3.1 Koupel kojence	117
7.3.2 Péče o zánětlivé projevy kůže kojenců	119
7.3.3 Samostudium	120
Kontrolní otázky, cvičení	121
7.4 Polohy nemocných	121
7.4.1 Léčebné polohy	122
7.4.2 Vyšetřovací polohy	126
7.4.3 Vynucené polohy	127
7.4.4 Změny polohy, manipulace s klienty	128
7.4.5 Samostudium	129
Kontrolní otázky, cvičení	130
7.5 Imobilizační syndrom	130
7.5.1 Poruchy pohybového systému	131
7.5.2 Poruchy krevního oběhu	131

7.5.3	Poruchy dýchacího systému	132
7.5.4	Poruchy trávicího traktu	133
7.5.5	Poruchy močového systému	134
7.5.6	Poruchy kožního systému	134
7.5.7	Metabolismus a výživový systém	135
7.5.8	Psychosociální reakce na imobilitu	135
7.5.9	Samostudium	135
	Kontrolní otázky, cvičení	136
7.6	Prevence dekubitů	137
7.6.1	Definice a faktory ovlivňující vznik dekubitů . . .	137
7.6.2	Predilekční místa vzniku dekubitů	140
7.6.3	Hodnocení rizika vzniku dekubitů	141
7.6.4	Klasifikace dekubitů	148
7.6.5	Preventivní opatření vzniku dekubitů	149
7.6.6	Léčení a ošetřování dekubitů	155
7.6.7	Samostudium	158
	Kontrolní otázky, cvičení	159
7.7	Péče o vyprazdňování	160
7.7.1	Vyprazdňování stolice	161
7.7.2	Vyprazdňování moči	175
7.7.3	Péče o stomie	184
7.7.4	Samostudium	193
	Kontrolní otázky, cvičení	194
7.8	Péče o dýchání	195
7.8.1	Faktory ovlivňující dýchání	196
7.8.2	Poruchy dýchání	196
7.8.3	Příznaky u poruch dýchání	196
7.8.4	Hodnocení dýchání a příznaků onemocnění	199
7.8.5	Stanovení ošetřovatelských problémů klienta . . .	199
7.8.6	Ošetřovatelská péče	200
7.8.7	Použití inhalátoru	202
7.8.8	Aplikace kyslíku	204
7.8.9	Samostudium	206
	Kontrolní otázky, cvičení	206
7.9	Péče o výživu	207
7.9.1	Charakteristika výživy	208
7.9.2	Faktory ovlivňující výživu	211
7.9.3	Poruchy výživy	213
7.9.4	Příznaky poruch výživy	213

7.9.5	Zhodnocení výživy klienta	215
7.9.6	Ošetrovatelská péče	217
7.9.7	Dietní systém	218
7.9.8	Způsoby podávání stravy	221
7.9.9	Výživa dětí	222
7.9.10	Samostudium	225
	Kontrolní otázky, cvičení	226
7.10	Péče o spánek a odpočinek	227
7.10.1	Charakteristika spánku a odpočinku	227
7.10.2	Fáze spánku	228
7.10.3	Faktory ovlivňující spánek a odpočinek	229
7.10.4	Poruchy spánku	231
7.10.5	Ošetrovatelská péče	231
7.10.6	Samostudium	233
	Kontrolní otázky, cvičení	234
7.11	Péče o klienta s bolestí	235
7.11.1	Význam bolesti	235
7.11.2	Faktory ovlivňující bolest	236
7.11.3	Fyziologie bolesti	236
7.11.4	Typy bolesti	237
7.11.5	Projevy bolesti	237
7.11.6	Posuzování bolesti	238
7.11.7	Ošetrovatelská péče	240
7.11.8	Samostudium	241
	Kontrolní otázky, cvičení	242
7.12	Péče o pohyb	242
7.12.1	Význam pohybu	243
7.12.2	Faktory ovlivňující pohyb	243
7.12.3	Poruchy pohybového aparátu	245
7.12.4	Ošetrovatelská péče	246
7.12.5	Rehabilitační ošetrovatelství	248
7.12.6	Samostudium	251
	Kontrolní otázky, cvičení	251
	Literatura	253
	Slovník odborných výrazů	258
	Rejstřík	266